ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ និងកសិកម្ម
AGRICULTURAL AND RURAL DEVELOPMENT BANK

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

គម្រោងដំណាំ ស្វាយកែវរមៀត
(ដោយមិនប្រើថ្នាំគីមីជម្រុញផល)

គណៈកម្មការគាំទ្រគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល នៃ អេ.អ.ឌី.ប៊ី , ខែមេសា ឆ្នាំ២០២២

ដំណាំស្វាយកែវរមៀត

ដំណាំឈើហូបផ្លែស្វាយកែវរមៀត គឺជាដំណាំកសិ-ឧស្សាហកម្មដែលមានសក្តានុពលសម្រាប់បម្រើដល់ទីផ្សារក្នុងស្រុក និងការនាំចេញទៅកាន់ទីផ្សារអន្តរជាតិ ជាពិសេសទៅកាន់ប្រទេសចិន និងសាធារណៈរដ្ឋកូរ៉េ ដោយនាំចេញជាលក្ខណៈផ្លែស្វាយស្រស់ និងក្រៀម។

ស្វាយកែវរមៀតត្រូវបានដាំដុះនៅតំបន់ដែលមានអាកាសធាតុត្រូពិច និងតំបន់ក្តៅមធ្យម។

១. ផ្ទៃដីដាំដុះ និងបរិមាណផលដំណាំស្វាយ

តាមរបាយការណ៍របស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រម៉ាញ់ និងនេសាទ នៅទូទាំងប្រទេសដំណាំស្វាយដាំដុះបាន ÷

ល.រ	លក្ខណៈដាំដុះ	ផ្ទៃដីដាំដុះសរុប (ហិកតា)	ផ្ទៃដីដាំដុះទទួលផលសរុប(ហិកតា)	ទិន្នផលជាមធ្យម (តោន/ហិកតា)	បរិមាណផលសរុប (តោន)
១	លក្ខណៈគ្រួសារ	134,529	96,990	15.31	1,485,332
២	លក្ខណៈក្រុមហ៊ុន	3,421	210	50,67	10,657
I	**សរុប ឆ្នាំ ២០២០**	**137,950**	**97,200**	**15,40**	**1,495,989**
II	**សរុប ឆ្នាំ ២០២១**	**152,073**	**108,044**	**20.34**	**2,197,266**

ផលិតកម្មដំណាំស្វាយ ឆ្នាំ២០២១

ល.រ	រាជធានី-ខេត្ត	ផ្ទៃដីដាំដុះ (ហិកតា)	ផ្ទៃដីប្រមូលផល (ហិកតា)	ទិន្នផល (តោន/ហិកតា)	បរិមាណផល (តោន)
1	បន្ទាយមានជ័យ	1,794	1,325	15.082	19,983
2	បាត់ដំបង	17,184	10,793	25.369	273,807
3	កំពង់ចាម	3,940	3,646	18.662	68,042
4	កំពង់ឆ្នាំង	10,320	8,072	24.513	197,868
5	កំពង់ស្ពឺ	34,733	30,610	26.494	810,990
6	កំពង់ធំ	8,771	4,074	24.799	101,031
7	កំពត	8,633	7,541	9.000	67,869
8	កណ្តាល	8,285	6,430	8.000	51,440
9	កោះកុង	208	208	4.000	832
10	ក្រចេះ	813	653	12.202	7,968

11	មណ្ឌលគិរី	951	845	13.184	11,141
12	ភ្នំពេញ	-	-		-
13	ព្រះវិហារ	1,402	963	15.000	14,445
14	ព្រៃវែង	1,468	1,260	23.749	29,926
15	ពោធិ៍សាត់	2,712	2,010	20.500	41,205
16	រតនគិរី	4,584	4,584	5.668	25,980
17	សៀមរាប	2,580	2,580	7.000	18,060
18	ព្រះសីហនុ	10,589	1,218	12.200	14,859
19	ស្ទឹងត្រែង	3,701	3,701	8.000	29,608
20	ស្វាយរៀង	998	674	36.620	24,682
21	តាកែវ	5,269	2,600	30.000	78,000
22	ឧត្តរមានជ័យ	13,515	5,717	27.701	158,368
23	កែប	1,036	1,030	18.997	19,567
24	ប៉ៃលិន	5,862	5,510	16.879	93,005
25	ត្បូងឃ្មុំ	2,725	2,000	19.295	38,590
សរុប		**152,073**	**108,044**	**20.337**	**2,197,266**

ប្រភព ៖ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រម៉ាញ់ និងនេសាទ

២. ការនាំចេញផ្លែស្វាយស្រស់

តាមរបាយការណ៍របស់ក្រសួងកសិកម្មរុក្ខាប្រម៉ាញ់ និងនេសាទក្នុងឆ្នាំ២០២០កន្លងទៅ ការនាំចេញផ្លែស្វាយស្រស់ទៅកាន់ទីផ្សារក្រៅប្រទេសមានចំនួន ៩៥៧,៦៨០តោន ក្នុងនោះចំនួន ១០៧,៦៨០តោន បាននាំចេញដោយមានវិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យ និងចំនួន៨៥០,០០០តោនទៀតត្រូវបាននាំចេញដោយគ្មានវិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យ។ នៅក្នុងឆ្នាំ ២០២១ វិញការនាំចេញផ្លែស្វាយស្រស់បានប្រមាណជាង ២៤ម៉ឺនតោនទៅកាន់ទីផ្សារសំខាន់ៗដូចជា វៀតណាម ថៃ ចិន កូរ៉េខាងត្បូង ជាដើម។

៣.ការដាំដុះ និងរដូវកាល

៣-១)-ទីកន្លែងដាំដុះ

-ស្វាយកែវរមៀតជាប្រភេទដំណាំងាយដាំស៊ាំនឹងតំបន់ដីស្ងួត ដីខ្សោះជីវជាតិជាដើម គេអាចដាំបាននៅលើដីច្រើនប្រភេទប៉ុន្តែសមស្របបំផុតគឺលើដីជិតប្រភពទឹក ដីមិនដក់ទឹក និងដីទួលជម្រាល។ កសិករនិយមដាំដុះដើមប៉ិរនៅដើមរដូវវស្សាចាប់ពីខែឧសភា ដល់ខែ មិថុនា។

៣-២)-ការរៀបចំដី និងរណ្ដៅ

-ត្រូវពង្រាបដីឱ្យរាបស្មើ (ដីកប្រព័ន្ធរំដោះទឹក) បើតំបន់ដីទំនាបត្រូវលើករង ឬពូនគល់ឱ្យខ្ពស់។

-ចាប់ផ្ដើមកាប់រណ្ដៅដាំនៅដើមរដូវភ្លៀងក្នុងកំឡុងខែឧសភា-មិថុនា។

-រណ្ដៅមានទំហំ១ម៉ែត្របួនជ្រុងនិងជម្រៅកន្លះម៉ែត្រ។នៅបាតរណ្ដៅនីមួយៗត្រូវដាក់ស្លឹកឈើស្រស់ដូចជាទន្ទ្រានខែត្រជាន់ឱ្យណែនកម្រាស់៣តឹក លាមកគោស្ងួត២តឹក ដី១តឹកនៅខាងលើបង្អស់ ។ ក្រោយពីដាក់ជីហើយទុកចោលរយៈពេល១អាទិត្យដើម្បីឱ្យស្លឹកទន្ទ្រានខែត្ររលួយ បន្ទាប់មកជ្រុំជ្រោយដីក្នុងរណ្ដៅឱ្យសព្វទើបដាក់កូនស្វាយដាំ ។

៣-៣)-ការដាំ ÷

-កូនស្វាយដែលបណ្ដុះទុកមានអាយុពី ៦ខែ ទៅ៧ខែ

-យកកូនស្វាយទៅកប់ដាំក្នុងរណ្ដៅដែលបានត្រៀមទុក

-ការដាំដើមស្វាយអាចដាំបានពីចន្លោះគុម្ពនីមួយៗ ពី ៥ម x ៥ម ឬរហូតដល់ ៨ម ឬ ៨ម

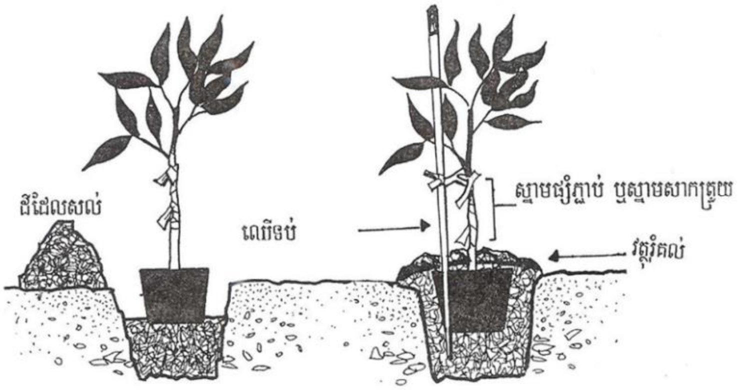

-ក្រោយពីដាំហើយ ស្រោចទឹកឱ្យជោក បន្ទាប់មកយកកម្ទេចកម្ទីស្លឹកឈើស្ងួតគ្របគល់ស្វាយ ដើម្បីកុំឱ្យហួតសំណើម ។

-សម្អាតស្មៅនៅជុំវិញគល់ឱ្យបានទៀងទាត់

-ដោតឈើជន្លង់ចងផ្ដោបនិងកូនដើម និងការពារកំដៅថ្ងៃខ្លាំង

-រៀបចំប្រព័ន្ធទឹកស្រោចស្រពដំណាំឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់

៣-៤)-ការថែទាំ ÷

-ក្រោយពីដាំហើយត្រូវចាប់ផ្ដើមស្រោចទឹកមួយដងក្នុងមួយថ្ងៃ រហូតដល់ស្វាយលាស់ត្រួយថ្មី ទើបបន្ថយការស្រោចទឹកមកនៅត្រឹមមួយអាទិត្យម្ដង ។

-នៅពេលស្វាយអាយុបាន១-២ឆ្នាំ ត្រូវជីកចង្អូរជារង្វង់នៅជុំវិញដើមចម្ងាយពីដើមប្រហែលមួយម៉ែត្រទៅមួយម៉ែត្រកន្លះ។ជម្រៅចង្អូរ២តឹករួចដាក់ស្លឹកឈើស្រស់និងលាមកគោក្នុងចង្អូររួចលុបដី និងស្រោចទឹក ។ ក្រៅពីការដាក់ជីស្រោចទឹក ត្រូវជម្រះស្មៅនៅក្បែរគល់និងនៅចន្លោះរង ។

-ការបន្ថែមជីត្រូវធ្វើឡើងរៀងរាល់ឆ្នាំ ហើយជីកចង្អូរនៅជុំវិញដើម និងដាក់ជីនៅក្នុងចង្អូរនោះ ។

៣-៥)-ការប្រើប្រាស់ជី

-ដាក់ជីលាមកសត្វទ្រាប់បាត ចំនួន ១៥ ទៅ ២០គីឡូក្រាម និងដាក់បន្ថែមមេតំបែរជីវសាស្ត្រប៉ូតាស្យូម ០,៥គក្រ និងរោយកំបោរពី ០,៣ ទៅ ០,៥គក្រ/រណ្តៅ។

៣-៦)-ការស្រោចទឹក និងផ្អាប់គល់

-ដើមស្វាយត្រូវការទឹកក្នុងបរិមាណសមល្មម។ គេអាចស្រោចទឹកយ៉ាងតិចមួយដង/សប្តាហ៍នៅពេលកូនស្វាយអាយុតិចជាង ២ឆ្នាំ ជាពិសេសនៅរដូវប្រាំងដោយមិនចាំបាច់ស្រោចទឹកជោគជាំនោះទេ។

៣-៧)-ការតាក់តែងមែក

-ក្រោយពេលដាំរយៈពេលចាប់ពី ១ដល់ ៣ឆ្នាំត្រូវធ្វើការតាក់តែងមែកជាប្រចាំ

-កាត់មែកដែលមិនល្អចេញ (មែកដុះទេរខ្លាំង មែកលូតលាស់មិនល្អ មែកគងលើគ្នា..)

-ក្រោយពេលកាត់មែកចេញហើយត្រូវយកកំបោរលាបស្នាមកាត់ដើម្បីការពារមេរោគឆ្លង

-ក្រោយពេលតាក់តែងមែកហើយត្រូវធ្វើស្មៅឱ្យបានស្អាតល្អនិងគប្បីដាក់ជីភ្លាមៗ (ជី 15-15-15 ក្នុងកម្រិត 2-3 គីឡូក្រាម/ដើម) និងយករុក្ខជាតិផ្អាប់គល់ស្វាយ។

៤)-ការប្រមូលផល តម្លៃ និងទីផ្សារលក់ផលិតផលផ្លែស្វាយ

៤-១)-ការប្រមូលផល

-ស្វាយអាចចាប់ផ្តើមឱ្យផលលើកដំបូង ពីអាយុ៣ ទៅ៤ឆ្នាំឡើងទៅបន្ទាប់ពីដាំ និងអាចបន្តផ្តល់ផលបានរហូតដល់ ២០ ទៅ ២៥ឆ្នាំ

-ស្វាយជាទូទៅអាចប្រមូលផលតាមពូជស្វាយក្នុងចន្លោះពី ១១០ ទៅ ១២០ថ្ងៃ គិតពីពេលចេញផ្កា។

-ទិន្នផលចាប់ផ្តើមដំបូងពី ២០ ទៅ ៣០គក្រ/ដើម (ដើមស្វាយអាយុ ៤ឆ្នាំឡើងទៅ) ដោយសារគេត្រូវកាត់ជម្រុះក្តិបចោលខ្លះដើម្បីកុំឱ្យបាក់មែក។

-ឆ្នាំបន្តបន្ទាប់បានកើនចាប់ពី ៥០ គក្រ/ដើម ដល់១២០ គក្រ/ដើម ករណីមានការថែទាំដិតដល់ល្អ។

៤-២)-ទីផ្សារលក់ផលិតផល និងតម្លៃ

ជុំវិញបញ្ហានេះក្រុមកសិករប្រកបរបរដាំស្វាយកែវរមៀតមួយចំនួនបានគូសបញ្ជាក់ថា បញ្ហាទីផ្សារនៅតែជាឧបសគ្គសម្រាប់ពួកគាត់ពិសេសអំឡុងវិបត្តិកូវីដ១៩តែម្តង ហើយរហូតមកដល់ពេលនេះបញ្ហាទីផ្សារនៅតែបន្តកើតមានសម្រាប់អ្នកដាំស្វាយ។

ក្រុមកសិករដាំស្វាយកែវរមៀតមួយចំនួនបានគូសបញ្ជាក់ថា ដ្បិតបច្ចុប្បន្នក្រុមកសិករបានចងក្រងជាបណ្តុំសហគមន៍ និងកែសម្រួលបច្ចេកទេសដាំដុះក៏ពិតមែន តែមិនទាន់អាចដោះស្រាយបញ្ហាទីផ្សារបាននៅឡើយព្រោះក្រុមកសិករនៅតែពឹងផ្អែកលើឈ្មួញកណ្តាល ពិសេសមិនទាន់មានទំនាក់ទំនងជាមួយក្រុមហ៊ុននាំចេញស្វាយទៅទីផ្សារអន្តរជាតិដែលធ្វើឱ្យក្រុមកសិករមិនទាន់យល់ច្បាស់ពីលក្ខខណ្ឌតម្រូវសម្រាប់នាំចេញផ្លែស្វាយដែលអាចនាំចេញទៅទីផ្សារអន្តរជាតិបាន (ដូចជាមិនត្រូវមានសំណល់ថ្នាំកសិកម្ម និងសមាសភាពចម្រៃ ដែលនៅក្នុងផ្លែស្វាយនោះ ពិសេសចាប់ពីការដាំដុះរហូតដល់ការធ្វើប្រព្រឹត្តកម្មស្វាយ ។ល។)។

តម្លៃលក់ផ្លែស្វាយចេញពីចំការមួយរយៈចុងក្រោយនេះបានធ្លាក់ថ្លៃដល់ ១៥០៛ ទៅ ១៨០៛/គក្រ។

ប្រភេទផ្លែស្វាយ	តម្លៃផ្លែស្វាយ (រៀល/ គីឡូក្រាម)				
	ឆ្នាំ ២០១៩	**ឆ្នាំ ២០២០**	**ឆ្នាំ ២០២១**	**ដើមឆ្នាំ២០២២**	
ស្វាយខៀវ	800-1,200	600-800	600-800	400-500	បញ្ចាឱ្យផ្លែ ប្រមូលផលនៅក្នុងខែ តុលា វិច្ឆិកា ធ្នូ
ស្វាយខ្ចប់	1,500-1,700	1,000-1,200	1,000-1,200	700-800	
ស្វាយខៀវ	200-300	200-300	200-300	150-180	ផ្លែតាមរដូវ ប្រមូលផលនៅខែមេសា

៥.ទិន្នផល÷ ទិន្នផលមានការកើនឡើងជារៀងរាល់ឆ្នាំ ក្នុង១ដើមគឺអាចទទួលផលនៅឆ្នាំដំបូងបានចន្លោះពី ២០ ទៅ៣០គីឡូក្រាម និងអាចកើនឡើងដល់រាប់រយគីឡូក្រាមអាស្រ័យលើអាយុកាលនៃដើម។

៦.ចំណូល ចំណាយ ដាំនិងថែទាំដើមស្វាយកែវរមៀតចំនួន ២០៥ដើម/ហិចតា

(គម្លាតពីគុម្ពមួយទៅគុម្ពមួយ ៧ម៉ែត្រ)

	បរិយាយ	ឯកតា	បរិមាណ	ថ្លៃឯកតា (រៀល)	ចំណាយសរុប (រៀល)	ចំនួនរំលស់	ចំណាយបូកនិងរំលស់/ឆ្នាំជារៀល
I	**-ចំណាយលើការចាប់ផ្តើម**				**12,955,600**		**6,043,600**
	ក-ចំណាយប្រែប្រួល				**4,515,600**		**4,515,600**

1	ការសំអាតដី	ha	1	130,000	130,000	1	130,000
2	ភ្ជួរដីចំការ	ha	1	120,000	120,000	1	120,000
3	បោះបង្គោលតម្រង់ជួរស្វាយ	ha	1	80,000	80,000	1	80,000
4	ឈ្នួលជីករណ្ដៅ(1mx1mx0.5m)	រណ្ដៅ	205	8,000	1,640,000	1	1,640,000
5	ឈ្នួលដាំកូនស្វាយ	ដើម	205	500	102,500	1	102,500
6	ពូជ (ថ្លៃកូនស្វាយ)	ដើម	205	5,000	1,025,000	1	1,025,000
7	ថ្លៃដឹកជញ្ជូនពូជកូនស្វាយ	ដើម	205	320	65,600	1	65,600
8	ជីធម្មជាតិ១០គក្រ/រណ្ដៅ x ២០៥	គក្រ	1,050	500	525,000	1	525,000
9	កំបោរស ០.៥គក្រ/រណ្ដៅ	គក្រ	103	2,700	278,100	1	278,100
10	ឈ្នួលដាក់ជី	គុម្ព	205	500	102,500	1	102,500
11	ថ្នាំសម្លាប់សត្វកណ្ដៀរដោយប្រើ ១គក្រ/រណ្ដៅ	គក្រ	205	2,000	410,000	1	410,000
12	ឈើជន្ទល់ និងរបាំងការពារ	ដើម	205	180	36,900	1	36,900
	ខ-ចំណាយមិនប្រែប្រួល				**8,440,000**		**1,528,000**
8	ប្រព័ន្ធទុយោទឹក	សំណុំ	1	1,600,000	1,600,000	5	320,000
9	ជីកស្រះ/អាងស្តុកទឹក	អាង	1	2,800,000	2,800,000	10	280,000
10	ម៉ាស៊ីនបូមទឹក	គ្រឿង	1	3,280,000	3,280,000	5	656,000
11	ធុងបាញ់ថ្នាំ	គ្រឿង	1	400,000	400,000	2	200,000
12	ម៉ាស៊ីនកាត់ស្មៅ	គ្រឿង	1	360,000	360,000	5	72,000
II	**-ចំណាយលើការថែទាំឆ្នាំទី ១**				**5,329,000**		**5,329,000**
1	បាញ់ថ្នាំសម្លាប់សត្វល្អិត ៣ខែម្តង		4	100,000	400,000		400,000
2	ដាក់ជីលាមកសត្វ២ដង/ឆ្នាំ	ការ៉ុង	410	3,000	1,230,000		1,230,000
3	ពលកម្មថែទាំ ដាក់ជី តែងមែក	នាក់ដង	205	5,000	1,025,000		1,025,000
4	ពលកម្មកាត់ស្មៅ	នាក់ដង	12	40,000	480,000		480,000

5	ប្រេងកាត់ស្មៅ ៥លីត្រ/ថ្ងៃ	លីត្រ	60	4,100	246,000		246,000
6	ប្រេងម៉ាស៊ូតបូមទឹកស្រោច	លីត្រ	120	3,500	420,000		420,000
7	ចំណាយកាត់រំលស់ប្រចាំឆ្នាំ				1,528,000		1,528,000
III	**សរុបចំណាយក្នុងឆ្នាំទី១** (I+II)				**18,284,600**		**11,372,600**
IV	**-ចំណាយលើការថែទាំឆ្នាំទី ២**				**5,329,000**		**5,329,000**
V	**-ចំណាយលើការថែទាំឆ្នាំទី ៣**				**5,329,000**		**5,329,000**
VI	**-ចំណាយដំណាំស្វាយសរុប៣ឆ្នាំដំបូង** (III+IV+V)				**28,942,600**		**22,030,600**
VII	**-ចំណាយថែទាំដំណាំស្វាយឆ្នាំទី៤ និងផលចំណូលលើកដំបូង**				**5,329,000**		**5,329,000**
1	ចំណាយប្រចាំឆ្នាំ				5,329,000		5,329,000
2	ចំណាយលើកម្មករប្រមូលផល						
3	ចំណាយដឹកជញ្ជូន						
VIII	**៨)-ផលចំណូលពីការលក់ផ្លែស្វាយលើកដំបូង**				**4,428,000**		**4,428,000**
	ទិន្នផលប្រចាំឆ្នាំ 30kg x 205 ដ =6,150 kg កាត់ចេញ 10 % នៅសល់ 5,535 kg		5,535	800	4,428,000		4,428,000

សំគាល់÷ ករណីការកំណត់កំណើនទិន្នផលសុទ្ធប្រចាំឆ្នាំថេរ និងតម្លៃលក់ផ្លែស្វាយ ថេរ ៨០០រៀល/គក្រ និងពុំទាន់គិតបញ្ចូលនូវការចំណាយប្រមូលផលផ្លែស្វាយ រួមជាមួយការដឹកជញ្ជូនផលស្វាយទៅកាន់ទីផ្សារ។

តារាងចំណូល ចំណាយប្រចាំឆ្នាំលើការដាំស្វាយកែវរមៀតចំនួន ២០៥ ដើម/ហិកតា

	បរិយាយ	**ឯកតា**	**ចាប់ផ្តើម**	**ឆ្នាំទី១**	**ឆ្នាំទី២**	**ឆ្នាំទី៣**	**ឆ្នាំទី៤**	**ឆ្នាំទី៥**	**ឆ្នាំទី៦**
1	ទិន្នផល/ដើម	គក្រ				30	50	70	90
2	ទិន្នផលសរុប	គក្រ	-	-	-	6,150	10,250	14,350	18,450
3	កាត់ខូចខាត10%	គក្រ	-	-	-	5,535	9,225	12,915	16,605

4	ចំណូលពីការលក់	លានរ	-	-	-	4.43	7.38	10.33	13.28
5	ចំណាយសរុប	លានរ	12.96	5.33	5.33	5.33	5.33	5.33	5.33
6	ចំណាញ ខាតសរុប	លានរ	(12.96)	(5.33)	(5.33)	(0.90)	2.05	5.00	7.95

ករណីកសិករមានគំនិតក្នុងការធ្វើពិពិធកម្មកសិកម្ម ដែលមានលក្ខណៈគ្រប់ជ្រុងជ្រោយទៅតាមស្ថានភាពទីផ្សារ និងស្ថានភាពតម្រូវការដើម្បីកសាងនូវចង្វាក់តម្លៃដែលមានលក្ខណៈប្រកួតប្រជែង សហគ្រិនកសិករអាចដាំដំណាំរួមផ្សំមួយចំនួននៅតាមចន្លោះដើមស្វាយ ដែលអាចទទួលបាននូវផលិតផលកសិកម្មដែលមានគុណភាពជាប់ជាប្រចាំហើយក្នុងពេលជាមួយគ្នា អាចបង្កើនសមត្ថភាពស្រូបយកនូវប្រាក់ចំណូលបន្ថែម និងសម្រេចស្តង់ដារគុណភាពដែលទីផ្សារត្រូវការ។

៩.បញ្ហាប្រឈម

- តម្លៃផ្លែស្វាយកម្ពុជាយើងបច្ចុប្បន្ននេះមានការចុះថោកខ្លាំង ដោយសារមានការប្រកួតប្រជែងជាមួយប្រទេសដទៃដូចជា វៀតណាម ថៃ មីយ៉ាន់ម៉ា ឥណ្ឌា ដែលធ្វើឲ្យផ្លែស្វាយរបស់កម្ពុជាធ្លាក់ថ្លៃ និងមានភាពពិបាកក្នុងការនាំផ្លែស្វាយស្រស់ទៅប្រទេសចិនផងដែរ។ប្រឈមនឹងការប្រកួតប្រជែងទីផ្សារជាមួយប្រទេសជិតខាងដែលនាំចូលទៅទីផ្សារប្រទេសចិនដូចគ្នា។ ទន្ទឹមនេះប្រទេសចិនក៏កំពុងស្ថិតនៅរដូវកាលប្រមូលផលផ្លែស្វាយដូចគ្នា ជាហេតុធ្វើឲ្យមានការប្រកួតប្រជែងតម្លៃទីផ្សារ។
- កសិករមួយចំនួនគាត់ធ្វើការដាំដុះទៅតាមការយល់ឃើញឬដាំតាមយថាកម្ម ដោយមិនបានយកចិត្តទុកដាក់អនុវត្តតាមបច្ចេកទេសឱ្យបានត្រឹមត្រូវ។
- ការចំណាយវិនិយោគលើការដាំដុះ ថែទាំដំណាំស្វាយមានតម្លៃខ្ពស់ និងពិបាកថែទាំ
- ចំពោះការចរចាភូតគាមអនាម័យគឺមានការតឹងតែង ហើយក៏មិនមែនរាល់កសិផលទាំងអស់ត្រូវតែចរចាទីផ្សារនោះទេ។
- ផលិតផលនាំចេញចែកចេញជាពីរ គឺផលិតផលមិនជាប់កម្រិតកំណត់ និងជាប់កម្រិតកំណត់។

-ចំពោះផលិផលមិនជាប់កម្រិតកំណត់ មានន័យថាទំនិញនោះមិនមានហានិភ័យទាក់ទងនឹងអនាម័យ និងភូតគាមអនាម័យខ្ពស់ ដូច្នេះប្រទេសដែលនាំចូលគេមិនតម្រូវឲ្យមានការចរចាវាយតម្លៃហានិភ័យភូតគាមអនាម័យ ប៉ុន្តែមុននឹងនាំចេញកសិផលទាំងនោះ ប្រទេសដែលនាំចេញនេះត្រូវតែធ្វើការវាយតម្លៃត្រួតពិនិត្យ និងចេញលិខិតបញ្ជាក់និងធានានៅចំពោះមុខប្រទេសនាំចូលនោះថាកសិផលទាំងនេះគឺមានសុវត្ថិភាព និងមិននាំចូលនូវសមាសធាតុចង្រៃដែលជាភូតគាមអនាម័យទៅដល់ប្រទេសទាំងនោះ។

-ចំណែកប្រភេទផលិផលទី២ជាប្រភេទទំនិញជាប់កម្រិតកំណត់ គឺជាប្រភេទទំនិញ ឬកសិផលដែលមានហានិភ័យខ្ពស់ ដូច្នេះប្រទេសដែលនាំចូលតែងតែតឹងរឹងលើការដាក់កម្រិតលក្ខខណ្ឌ និងការចរចាភូតគាមអនាម័យទំនិញកសិផល។

- កសិករអះអាងថា ពួកគាត់នៅតែប្រឈមនឹងការលំបាក និងមិនទាន់បានយល់ដឹងច្បាស់នៅឡើយអំពីស្តង់ដារនៃការដាំដុះស្វាយដើម្បីនាំចេញត្រង់ទៅកាន់ទីផ្សារក្រៅប្រទេសដូច្នេះហើយពួកគាត់នៅតែបន្តពឹងផ្អែកលើឈ្មួញកណ្តាល គឺដោយសារតែពួកគាត់នៅមិនទាន់បានចងក្រងជាសហគមន៍ និងមិនមានទំនាក់ទំនងជិតស្និទ្ធជាមួយនឹងក្រុមហ៊ុននាំចេញស្វាយ ដូច្នេះហើយទើបពួកគាត់មិនអាចដាំដុះស្វាយបានត្រឹមត្រូវទៅតាមស្តង់ដារនាំចេញ។

១០.ដំណោះស្រាយ

វិធានការមួយចំនួនក្នុងការជួយដោះស្រាយការធ្លាក់ថ្លៃផ្លែស្វាយ មានដូចជា÷

- កសិករត្រូវដាំដុះនិងផលិតផ្លែស្វាយឱ្យមានគុណភាព និងស្តង់ដារស្របតាមភូតគាមអនាម័យ។ បន្ថែមនេះត្រូវមានថ្លៃដើមទាប និងការដឹកជញ្ជូនក៏ត្រូវមានលក្ខណៈប្រកួតប្រជែងទើបកម្ពុជាអាចនាំចូលកសិផលទៅទីផ្សារអន្តរជាតិបានច្រើន។
- ក្រុមហ៊ុនឯកជនដែលមានបំណងនាំស្វាយចេញត្រូវជួយសាងសង់បន្ថែមកន្លែងសម្លាប់មេរោគឱ្យបានច្រើន និងឱ្យមានការវិនិយោគការសាង់សង់កន្លែងពិសោធន៍ផងដែរ។
- វិស័យឯកជនត្រូវជួយបង្កើនរោងចក្រកែច្នៃធ្វើដំណាប់ស្វាយ និងទឹកស៊ីរ៉ូស្វាយឱ្យបានច្រើនដែលនេះជាតម្រូវការខ្ពស់ ហើយទីផ្សារមិនទាន់មានការប្រកួតប្រជែងនិងមិនមានប្រទេសណាផ្គត់ផ្គង់ច្រើន។
- ការផ្សាភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងរវាងបណ្តុំកសិករដាំស្វាយ និងក្រុមហ៊ុននាំចេញ នឹងអាចបង្កើនឱកាសដល់កសិករទទួលបាននូវការបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសសម្រាប់ផលិតកម្មស្វាយនាំចេញ និងធានាបាននូវស្ថិរភាពទីផ្សារផងដែរ។
- ប្រជាកសិករដាំស្វាយគួរចងក្រងជាសហគមន៍ ឬជាបណ្តុំដោយសហការជាមួយក្រុមហ៊ុននាំចេញឱ្យបានល្អទើបអាចធ្វើការដាំដុះស្វាយអាចនាំចេញបានខណៈពេលបច្ចុប្បន្នកម្ពុជាមានទីផ្សារនាំចេញស្វាយស្រស់ដោយត្រង់ទៅកាន់ប្រទេសកូរ៉េខាងត្បូង និងប្រទេសចិន ជាមួយនឹងតម្លៃទីផ្សារខ្ពស់ផងដែរ។
- ដាក់ពាក្យស្នើសុំចុះបញ្ជីចំការស្វាយកែវរមៀត និងបញ្ជាក់ទីតាំងវេចខ្ចប់សម្រាប់ការនាំចេញទៅប្រទេសចិន នៅក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រម៉ាញ់ និងនេសាទ ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

លេខ ....

ពាក្យស្នើសុំចុះបញ្ជីចម្ការស្វាយ និងទីតាំងវេចខ្ចប់សម្រាប់នាំចេញផ្លែស្វាយស្រស់ទៅកាន់ប្រទេសចិន

ខ្ញុំបាទ □ / នាងខ្ញុំ □ ឈ្មោះ : ....

កាន់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ / លិខិតឆ្លងដែនលេខ : .... ចុះថ្ងៃទី .... ខែ .... ឆ្នាំ...........

ជាប្រធានក្រុមហ៊ុន : ....

អាសយដ្ឋានក្រុមហ៊ុន : ....

ទូរស័ព្ទទំនាក់ទំនង : ....

<u>សូមគោរពជូន</u>

ឯកឧត្តមប្រតិភូរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាទទួលបន្ទុកជាអគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម

<u>កម្មវត្ថុ:</u> សំណើសុំការត្រួតពិនិត្យវាយតម្លៃដើម្បីទទួលបានការចុះបញ្ជីចម្ការស្វាយ និងទីតាំងវេចខ្ចប់សម្រាប់នាំចេញផ្លែស្វាយស្រស់ទៅកាន់ប្រទេសចិន។

<u>ឯកសារជូនភ្ជាប់៖</u>

១. លិខិតអនុញ្ញាតចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម ដែលកំណត់ពីកម្មវត្ថុអាជីវកម្ម □ លេខ............ ចុះថ្ងៃទី........./............/..........

២. វិញ្ញាបនបត្រចុះបញ្ជីអាករលើតម្លៃបន្ថែម □ លេខ........... ចុះថ្ងៃទី........./.........../............

លេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធ (VAT) □ លេខ........... ចុះថ្ងៃទី........./.........../............

៣. ប័ណ្ណប៉ាតង់ឆ្នាំចុងក្រោយ (ស្ថិតក្នុងសុពលភាព) □ លេខ........... ចុះថ្ងៃទី........./.........../............

៤. ប្លង់កម្មសិទ្ធកាន់កាប់ដីចម្ការ □ លេខ........... ចុះថ្ងៃទី........./.........../............

៥. ឯកសារបច្ចេកទេសរបស់ក្រុមហ៊ុនស្តីពីការគ្រប់គ្រងចម្ការស្វាយ

៦. លិខិតផ្លូវការដទៃដែលពាក់ព័ន្ធ (ប្រសិនបើមាន)៖ □ ....
....

(បណ្តាឯកសារពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត ដែលមានប្រសិទ្ធភាពគាំទ្រការវាយតម្លៃ និងប្រគល់ជូនបន្ថែមតាមការចាំបាច់)

សេចក្តីដូចមានចែងក្នុងកម្មវត្ថុ និងជូនភ្ជាប់ខាងលើ ខ្ញុំបាទ/នាងខ្ញុំ សូមគោរពអនុញ្ញាតជម្រាបជូន **ឯកឧត្តមប្រតិភូ** មេត្តាជ្រាបថា ក្នុងគោលបំណងចូលរួមចំណែកជំរុញការនាំចេញផលិតផលកសិកម្មកម្ពុជាទៅកាន់ទីផ្សារប្រទេសចិន ក្រុមហ៊ុនយើងខ្ញុំបានធ្វើការដាំដុះដំណាំស្វាយ និងសាងសង់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសម្រាប់គាំទ្រការនាំចេញផ្លែស្វាយស្រស់ទៅកាន់ប្រទេសចិន។

ដើម្បីត្រៀមលក្ខណៈការចុះត្រួតពិនិត្យ វាយតម្លៃពីអគ្គរដ្ឋបាលគយចិន ក្រុមហ៊ុនយើងខ្ញុំគោរពស្នើសុំមន្ត្រីជំនាញពីនាយកដ្ឋានការពារដំណាំ អនាម័យ និងភូតគាមអនាម័យនៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម ចុះត្រួតពិនិត្យ និងផ្តល់ដំបូន្មានសម្រាប់ធ្វើការលម្អ (ក្នុងករណីមិនទាន់សមស្របតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវភូតគាមអនាម័យ) ឱ្យបានមុនការមកដល់របស់មន្ត្រីនៃអគ្គរដ្ឋបាលគយចិន។

សូម**ឯកឧត្តមប្រតិភូ**មេត្តាពិនិត្យ និងសម្រេចធ្វើការពិនិត្យវាយតម្លៃក្រុមហ៊ុនយើងខ្ញុំ ដើម្បីទទួលបានការចុះបញ្ជីចម្ការស្វាយដើម្បីនាំចេញផ្លែស្វាយស្រស់ទៅកាន់ប្រទេសចិន ដោយអនុគ្រោះ។

ក្រុមហ៊ុនយើងខ្ញុំ នឹងទទួលការសហការ និងគាំទ្រសកម្មភាពចុះត្រួតពិនិត្យវាយតម្លៃរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី........... ខែ............... ឆ្នាំ..................

ហត្ថលេខា និងត្រាក្រុមហ៊ុន

១១. សន្និដ្ឋានសរុបលើវិស័យដំណាំហូបផ្លែ ÷

ដោយដំណាំដើមឈើហូបផ្លែក្នុងស្រុកដែលមានសក្តានុពលលើទីផ្សារ រាជរដ្ឋាភិបាលបាននិងកំពុងត្រៀមរៀបចំដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយមួយចំនួនដូចជា ÷

- រៀបចំផែនការ និងទិសដៅពង្រីកការដាំដំណាំឈើហូបផ្លែ ដែលមានសក្តានុពលសម្រាប់ទីផ្សារក្នុង និងក្រៅប្រទេស។
- បង្កើតស្ថានីយបង្កាត់ និងផលិតពូជដំណាំហូបផ្លែដែលពេញនិយមសម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់ដល់កសិករដើម្បីងាយស្រួលដាក់លក់នៅលើផ្សារក្នុង និងក្រៅប្រទេស។
- អភិវឌ្ឍន៍ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធចាំបាច់ដើម្បីជួយសម្រួលដល់ខ្សែច្រវាក់ផលិតកម្មដំណាំហូបផ្លែ
- បណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសដាំដុះទំនើប រួមទាំងបច្ចេកទេសមុននិងក្រោយប្រមូលផលដល់អ្នកដាំដុះឱ្យស្របតាមស្តង់ដារសុវត្ថិភាព ឆ្លើយតបនឹងលក្ខខណ្ឌតម្រូវសម្រាប់ការនាំចេញ។
- ចងក្រងសហគមន៍ផលិតដំណាំហូបផ្លែដើម្បីជំរុញផលិតកម្មស្របតាមស្តង់ដារនិងតម្រូវការទីផ្សារ។
- លើកទឹកចិត្តដល់វិស័យឯកជនក្នុងការបង្កើតការវិនិយោគ ដើម្បីជំរុញខ្សែច្រវាក់ផលិតកម្ម និងការផ្គត់ផ្គង់ទីផ្សារក្នុងស្រុក និងជំរុញការនាំចេញទៅក្រៅប្រទេស ជាពិសេសការប្រើប្រាស់ទុនឥណទានពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ និងកសិកម្មដែលជាធនាគាររដ្ឋបម្រើគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក្នុងវិស័យកសិកម្ម។
- គួររៀបចំបង្កើតសហព័ន្ធកសិឧស្សាហកម្មកម្ពុជាដើម្បីគាំទ្រ លើកទឹកចិត្ត និងជំរុញការអភិវឌ្ឍវិស័យកសិកម្ម កសិឧស្សាហកម្ម និងកសិធុរកិច្ចនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។